

DOMAČA NALOGA
modul za specializante družinske medicine
MEDICINSKO NEPOJASNJENA STANJA
(23. modularna skupina, 5.10. in 8.11.2018)

Na podlagi vključitvenega kriterija za prepoznavanje bolnikov z MNS, ki je predstavljen na modulu in sicer:

- **PHQ-15 vprašalnik** (ang. *Patient Health Questionnaire, PHQ-15*), ki ugotavlja resnost nespecifičnih somatskih simptomov v zadnjih štirih tednih in je visoko povezan z diagnostiko MNS, vrednost **≥ 15 točk**

IN

- **pozitivno odgovorjenih treh dodatnih vprašanj** glede bolnikovih težav, ki predstavljajo klinično mnenje zdravnikov: simptom je prisoten vsaj tri mesece, simptom bolniku povzroča klinično pomembne težave in simptoma ne moremo razložiti z znano telesno boleznijo.

določite/izberite **tri bolnike** ki izpolnjujejo vključitvene kriterije za bolnika z MNS.

Pri vsakem od teh treh bolnikov pri obravnavi uporabite predstavljeno **orodje »Skrbna ocena«** in praktično preizkusite na novo pridobljena znanja in veščine.

Po koncu obravnave **vsakega** bolnika (torej trije bolniki, tri ocene), izpolnite kratek **vprašalnik »Povratna informacija o uporabi SO«**, ki zadeva uporabnost SO v vsakodnevni klinični praksi, njen pomen za bolnika in predloge morebitnih izboljšav.

Od treh bolnikov, ki izpolnjujejo kriterije za MNS, izberite enega, in na podlagi njegove zdravstvene dokumentacije, pisno predstavite potek njegovih težav in načina zdravljenja kot **klinični primer**. Na drugem delu modula boste predstavljali svoje klinične primere in iskali možne poti za kar najbolj ustrezno obravnavo.

Rok za pošiljanje domače naloge na e-naslov: iveticv@gmail.com (klinični primer bolnika z MNS, pet vprašalnikov »Povratna informacija glede SO«) je 4.11.2018 (nedelja)!!

Priloge:

- PHQ-15 in tri dodatna vprašanja (VKLUČITVENI KRITERIJ)
- Orodje »Skrbna ocena«
- Vprašanja za uporabnike
- Vprašalnik »Povratna informacija glede SO«

VKLJUČITVENI KRITERIJ:

(NESPECIFIČNI SOMATSKI SIMPTOMI) PHQ-15 *

*Developed by Drs. Robert L. Spitzer, Janet B.W. Williams, Kurt Kroenke and colleagues, with an educational grant from Pfizer Inc. No permission required to reproduce, translate, display or distribute

Kako pogosto so Vas motile naslednje zdravstvene težave v preteklih 4 tednih?	Niso me motile (0 točk)	Malo motile (1 točka)	Veliko motile (2 točki)
Bolečina v trebuhu			
Bolečina v križu			
Bolečina v rokah, nogah ali sklepah (kolena, kolki, itd.)			
Menstrualni krči ali druge težave glede menstruacije (le za ženske !)			
Glavobol			
Bolečina v prsih			
Vrtoglavica			
Omedlevica			
Občutek razbijanja srca oz. nepravilnega utripa			
Občutek težjega dihanja			
Bolečina ali težave med spolnim odnosom			
Zaprtost ali driska			
Slabost, napet trebuh (vetrovi) ali druge prebavne motnje			
Občutek utrujenosti ali pomanjkanje energije			
Nespečnost			
SKUPAJ:			
SKUPNI SEŠTEVEK:			

SKUPNI SEŠTEVEK ≥ 15 TOČK

SKUPNI SEŠTEVEK < 15 TOČK

IZPOLNI ZDRAVNIK:

Na podlagi dokumentacije in kliničnega pregleda pri tem bolniku je:	DA	NE
Simptom je prisoten vsaj 3 mesece		
Simptom bolniku povzroča klinično pomembne težave		
Simptom ne more biti razložen z znano telesno boleznijo		

OBKROŽITE SKUPINO V KATERO SPADA BOLNIK, PO OBEH KRITERIJH !

OBA KRITERIJA (PHQ-15 ≥ 15 TOČK in VSA TRI DODATNA VPRAŠANJA DA) IZPOLNJENA	NEIZPOLNJENI KRITERIJI
BOLNIK Z MNS	BOLNIKI BREZ MNS

ORODJE »SKRBNA OCENA« *

Skrbna ocena stanja (**dejavno poslušanje** kot del skrbne ocene):

terapevtski učinek -> možna sprememba bolnikovih **prepričanj** -> boljše **razumevanje** lastnega stanja pri bolniku (npr. bolečine, bojazni).

CILJ: omejiti delovanje ohranjevalcev, preprečiti pojavljanje novih sprožilcev in zmanjševanje učinka dejavnikov, povezanih z nagnjenostjo za MNS

DOVZETNOST, NAGNJENOST:

- kronične bolezni v otroštvu
- zlorabljanje in/ali zanemarjanje v otroštvu
- prikrajšanost v otroštvu (revščina)
- nizka/šibka socialna podpora

SPROŽILCI:

- psihiatrične motnje (npr.) depresija, tesnoba
- obremenitve (stres) na področju dela in zaposlitve, financ in/ali medosebnih odnosov
- spremembe pomembnih medosebnih odnosov (spremembe v socialni mreži/podpori)
- velike življenjske spremembe (npr. selitev)

OHRANJEVALCI:

- zmanjšana telesna aktivnost
- pridobivanje telesne teže
- socialni umik/izolacija
- upad samozavesti

* Walker EA, Unützer J, Katon WJ. Understanding and caring for the distressed patient with multiple medically unexplained symptoms. J Am Board Fam Pract. 1998;11(5):347-56.

VPRAŠANJA ZA UPORABNIKE

Prosim, označite s križcem, kjer je to primerno, oziroma odgovorite!

Spol:	
<i>moški</i>	
<i>ženski</i>	
Starost:	
Stan:	
<i>poročen(a), skupno življenje</i>	
<i>razvezan(a)</i>	
<i>samski(a), ovdovel(a)</i>	
Otroci:	
<i>NE</i>	
<i>DA (vpišite število)</i>	
Bivališče:	
<i>mesto</i>	
<i>primestno</i>	
<i>vaško</i>	
Lokacija ambulante:	
<i>večje mesto</i>	
<i>primestno naselje ali manjše mesto</i>	
<i>podeželje</i>	
Zaposlitev:	
<i>javni zavod</i>	
<i>zasebni zavod</i>	
<i>koncesionarstvo</i>	
Delovna doba na področju družinske medicine (v letih):	

POVRATNA INFORMACIJA O UPORABI »SKRBNE OCENE«

1. Ali ste kaj pridobili (vi kot mlad(a) strokovnjak(inja)) z uporabo orodja »Skrbna ocena« v tem kliničnem primeru?

2. Ali ste se kaj naučili ob uporabi orodja »Skrbna ocena« v tem kliničnem primeru?

DA NE (obkrožite)

Če DA, kaj? Prosim, opišite:

Če NE, kako si to razlagate? Zakaj ne? Prosim, opišite:

3. Koliko je bilo uporabno orodje »Skrbna ocena« v tem kliničnem primeru ?

4. Kako se je na vašo obravnavo odzival bolnik v tem kliničnem primeru ?

5. Ali ocenjujete, da ste izboljšali obravnavo vašega bolnika v tem kliničnem primeru ?

DA NE (obkrožite)

Če DA, kaj? Prosim, opišite:

Če NE, kako si to razlagate? Zakaj ne? Prosim, opišite:
